

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0070/2011

21.3.2011

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη μελλοντική πολιτική διεθνών επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(2010/2203 (INI))

Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

Εισηγητής: Kader Arif

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	12
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	17
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	22
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	26

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη μελλοντική πολιτική διεθνών επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010/2203 (INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών της 7ης Ιουλίου 2010 με τίτλο "Προς μια σφαιρική ευρωπαϊκή πολιτική διεθνών επενδύσεων"(COM(2010)0343) καθώς και την πρόταση της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 2010 για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με θέσπιση μεταβατικών ρυθμίσεων στο πλαίσιο διμερών επενδυτικών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (COM(2010)0344),
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο "Ευρώπη 2020 – Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη" (COM(2010)2020), και την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών της 9ης Νοεμβρίου 2010 με τίτλο «Εμπόριο, Ανάπτυξη και Παγκόσμιες Υποθέσεις – η Εμπορική Πολιτική ως βασική συνιστώσα της στρατηγικής ‘Ευρώπη 2020’ της ΕΕ» (COM(2010)0612),
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2010 για μια σφαιρική ευρωπαϊκή πολιτική διεθνών επενδύσεων¹,
 - έχοντας υπόψη τις ενημερωμένες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις,
 - έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη μη τήρηση υποχρεώσεων από τα κράτη μέλη και ειδικότερα την απόφαση της 3ης Μαρτίου 2009 στην υπόθεση Επιτροπή κατά Αυστρίας (Υπόθεση C-205/06), την απόφαση της 3ης Μαρτίου 2009 στην υπόθεση Επιτροπή κατά Σουηδίας (Υπόθεση C-249/06), και την απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2009 στην υπόθεση Επιτροπή κατά Φινλανδίας (Υπόθεση C-118/07),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Ανάπτυξης καθώς και της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (A7-0070/2011),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας έχει θέσει τις άμεσες ξένες επενδύσεις (FDI) υπό την αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, όπως αυτό κατοχυρώνεται με τα άρθρα 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και τα άρθρα 206 και 207 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/117328.pdf

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι από το 1959 έχουν συναφθεί πάνω από 1.200 διμερείς συνθήκες επενδύσεων (ΔΣΕ) από τα κράτη μέλη σε διμερές επίπεδο και σχεδόν 3.000 ΔΣΕ έχουν συναφθεί συνολικά,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως γίνεται ευρέως αποδεκτό, οι εισερχόμενες επενδύσεις μπορούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των χωρών υποδοχής, αλλά στην περίπτωση των εξερχόμενων επενδύσεων μπορεί να είναι αναγκαία μια συνδρομή προσαρμογής για τους λιγότερο ειδικευμένους εργαζόμενους· λαμβάνοντας υπόψη ότι αποτελεί ευθύνη κάθε κυβέρνησης να ενισχύει τα ευεργετικά αποτελέσματα των επενδύσεων, προλαμβάνοντας παράλληλα κάθε επιβλαβές αποτέλεσμα,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άρθρα 206 και 207 της ΣΛΕΕ δεν ορίζουν τις FDI και ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹ έχει διευκρινίσει την έννοια του όρου FDI, βάσει τριών κριτηρίων: ότι θα πρέπει να θεωρούνται ως μακροπρόθεσμες επενδύσεις, να εκπροσωπούν το λιγότερο 10% των ιδίων κεφαλαίων/ μετοχών της συνδεδεμένης εταιρείας και να δίνουν στον επενδυτή διαχειριστικό έλεγχο στις δραστηριότητες της συνδεδεμένης εταιρείας· εκτιμώντας ότι ο εν λόγω ορισμός είναι σύμφωνος με τους ορισμούς του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και του ΟΟΣΑ και ότι εισάγει ιδίως διάκριση σε σχέση με τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας· εκτιμώντας ότι είναι δυσχερής η σαφής διάκριση μεταξύ FDI και επενδύσεων χαρτοφυλακίου και θα είναι δύσκολο να εφαρμοστεί εμπράκτως ένας άκαμπτος νομικός ορισμός στην επενδυτική πρακτική,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ευρείς ορισμούς του όρου "ξένος επενδυτής", και ότι μάλιστα μια ταχυδρομική διεύθυνση μπορεί να κρίνεται επαρκής για να προσδιοριστεί η εθνικότητα της επιχείρησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός αυτό έχει επιτρέψει σε ορισμένες επιχειρήσεις να υποβάλουν αγωγές κατά των χωρών τους με τη βοήθεια ΔΣΕ που έχουν υπογραφεί με τρίτες χώρες, και ότι κάθε ευρωπαϊκή εταιρεία θα πρέπει να μπορεί να βασίζεται σε μελλοντικές συμφωνίες επενδύσεων ή ελευθέρων συναλλαγών της ΕΕ οι οποίες θα περιέχουν κεφάλαια σχετικά με τις επενδύσεις,
- ΣΤ. εκτιμώντας ότι η εμφάνιση νέων χωρών με σημαντικό επενδυτικό δυναμικό ως τοπικών ή παγκόσμιων δυνάμεων έχει αλλάξει την κλασική αντίληψη σύμφωνα με την οποία οι μοναδικοί επενδυτές προέρχονται από αναπτυγμένες χώρες,
- Ζ. εκτιμώντας ότι, μετά την εμφάνιση των πρώτων περιπτώσεων επίλυσης διαφορών κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 90 και παρά τις γενικά θετικές εμπειρίες, κατέστησαν σαφή ορισμένα προβλήματα εξαιτίας της χρησιμοποίησης στις συμφωνίες αόριστων διατυπώσεων που παρέμεναν προς ερμηνεία, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα σύγκρουσης μεταξύ ιδιωτικών συμφερόντων και της ρυθμιστικής αρμοδιότητας των δημόσιων αρχών, π.χ. σε περιπτώσεις όπου η έγκριση θεμιτής νομοθεσίας οδηγούσε ένα κράτος να καταδικάζεται από όργανα διεθνούς διαιτησίας για παραβίαση της αρχής της «δίκαιης και ίσης μεταχείρισης»,
- Η. εκτιμώντας ότι οι ΗΠΑ και ο Καναδάς, οι οποίες είναι από τις πρώτες χώρες που έχουν

¹ Απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2006 στην υπόθεση Test Claimants in the FII Group Litigation κατά Commissioners of Inland Revenue (Υπόθεση C-446/04).

αντιμετωπίσει παρόμοιες αποφάσεις, ενέκριναν το μοντέλο τους όσον αφορά τις ΔΣΕ με σκοπό να περιορίσουν το εύρος ερμηνείας από τη διαιτησία και να εξασφαλίσουν καλύτερη προστασία για τις αρμοδιότητες παρέμβασης του δημοσίου,

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει εκπονήσει έναν κατάλογο χωρών που θα αποτελέσουν προνομιούχους εταίρους για τη διαπραγμάτευση των πρώτων συμφωνιών επενδύσεων (Καναδάς, Κίνα, Ινδία, Mercosur, Ρωσία και Σιγκαπούρη),
- I. εκτιμώντας ότι η νεοσυσταθείσα Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) θα ενισχύσει την παρουσία και τον ρόλο της ΕΕ στον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης και της προάσπισης των εμπορικών στόχων της ΕΕ, στον τομέα των επενδύσεων,
1. αναγνωρίζει ότι, λόγω της Συνθήκης της Λισαβόνας, οι άμεσες ξένες επενδύσεις (FDI) emπίπτουν πλέον στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· σημειώνει ότι η νέα αυτή αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ θέτει μια διπλή πρόκληση, αφενός για τη διαχείριση των υφιστάμενων ΔΣΕ και αφετέρου για τον καθορισμό μιας ευρωπαϊκής πολιτικής σε θέματα επενδύσεων που θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των επενδυτών και των αποδεκτριών χωρών, αλλά επίσης στα ευρύτερα οικονομικά συμφέροντα και τους στόχους εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ·
 2. χαιρετίζει τη νέα αυτή αρμοδιότητα της ΕΕ και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν αυτήν την ευκαιρία για να αναπτύξουν, από κοινού με το Κοινοβούλιο, μια ολοκληρωμένη και συνεκτική επενδυτική πολιτική που θα προωθεί υψηλής ποιότητας επενδύσεις και θα συμβάλλει θετικά στην παγκόσμια οικονομική πρόοδο και στη βιώσιμη ανάπτυξη· θεωρεί ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να έχει επαρκή συμμετοχή στη χάραξη της μελλοντικής επενδυτικής πολιτικής και ότι αυτό απαιτεί κατάλληλη διαβούλευση όσον αφορά τις εντολές για επικείμενες διαπραγματεύσεις, καθώς και τακτική και περιεκτική ενημέρωση για την πορεία των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων·
 3. διαπιστώνει ότι η ΕΕ αποτελεί έναν σημαντικό οικονομικό συνασπισμό, ο οποίος διαθέτει πολύ μεγάλο διαπραγματευτικό βάρος· θεωρεί ότι μια κοινή πολιτική για τις επενδύσεις μπορεί να ανταποκριθεί στις προσδοκίες τόσο των επενδυτών όσο και των ενδιαφερομένων κρατών και να συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και των επιχειρήσεών της και να αυξήσει την απασχόληση·
 4. επισημαίνει την ανάγκη για ένα συντονισμένο ευρωπαϊκό πλαίσιο, το οποίο θα σκοπεύει στην παροχή ασφάλειας και θα ενθαρρύνει την προώθηση των αρχών και των στόχων της ΕΕ·
 5. υπενθυμίζει ότι στην παρούσα φάση παγκοσμιοποίησης έχει σημειωθεί κατακόρυφη άνοδος των FDI, οι οποίες το 2007, τη χρονιά προτού πληγούν οι επενδύσεις από την παγκόσμια οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, έφτασαν στο ύψος-ρεκόρ των σχεδόν 1,5 τρισ. ευρώ, με την ΕΕ να αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή FDI σε ολόκληρη την παγκόσμια οικονομία· υπογραμμίζει ωστόσο ότι το 2008 και 2009 οι επενδύσεις μειώθηκαν λόγω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης· τονίζει επίσης ότι γύρω στο 80 % του συνολικού ύψους των παγκόσμιων FDI αφορά διασυνοριακές συγχωνεύσεις και εξαγορές·

6. χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μια σφαιρική ευρωπαϊκή πολιτική διεθνών επενδύσεων», αλλά υπογραμμίζει ότι, ενώ η ανακοίνωση επικεντρώνεται ιδιαίτερα στην προστασία των επενδυτών, θα έπρεπε να καλύπτει πληρέστερα το δικαίωμα να προστατευθεί η δυνατότητα ρυθμιστικής παρέμβασης του δημοσίου και η εκπλήρωση της υποχρέωσης της ΕΕ να ασκεί συνεκτική πολιτική για την ανάπτυξη·
7. θεωρεί ότι οι επενδύσεις μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και την απασχόληση, όχι μόνο στην ΕΕ αλλά και στις αναπτυσσόμενες χώρες, εφόσον οι επενδυτές συμβάλλουν ενεργά στους αναπτυξιακούς στόχους των κρατών υποδοχής, π.χ. στηρίζοντας την τοπική οικονομία μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας και χρησιμοποιώντας τοπικό εργατικό δυναμικό και παραγωγικές εισροές·
8. καλεί την Επιτροπή να λάβει επαρκώς υπόψη τις εμπειρίες τις οποίες έχει αποκτήσει σε πολυμερές, πλειομερές και διμερές επίπεδο, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων του ΟΟΣΑ για μια πολυμερή συμφωνία σε θέματα επενδύσεων·
9. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει την επενδυτική στρατηγική της ΕΕ με προσεκτικό και συντονισμένο τρόπο, βασιζόμενη στις βέλτιστες πρακτικές των ΔΣΕ· σημειώνει την απόκλιση ως προς το περιεχόμενο μεταξύ των συμφωνιών των κρατών μελών και καλεί την Επιτροπή να επιτύχει τη σύγκλισή τους, προκειμένου να παράσχει ένα ισχυρό ενωσιακό πρότυπο για τις συμφωνίες επενδύσεων, το οποίο να είναι επίσης δεκτικό προσαρμογών ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης της χώρας-εταίρου·
10. ζητεί από την Επιτροπή να εκδώσει μη δεσμευτικού χαρακτήρα κατευθυντήριες γραμμές το συντομότερο δυνατό, π.χ. με την μορφή ενός υποδείγματος ΔΣΕ το οποίο να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη έτσι ώστε να ενισχυθεί η βεβαιότητα και η συνέπεια·

Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

11. καλεί την Επιτροπή να παράσχει σαφή ορισμό των επενδύσεων που πρέπει να προστατεύονται, συμπεριλαμβανομένων τόσο των FDI όσο και των επενδύσεων χαρτοφυλακίου· θεωρεί ωστόσο ότι οι κερδοσκοπικές μορφές επένδυσης, όπως ορίζονται από την Επιτροπή, δεν πρέπει να προστατεύονται· επιμένει ότι, όποτε τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ενσωματώνονται στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για τις οποίες έχουν ήδη προταθεί σχέδια διαπραγματευτικής εντολής, οι σχετικές διατάξεις πρέπει να αποφεύγουν έναν δυσμενή αντίκτυπο στην παραγωγή γενόσημων φαρμάκων και να σέβονται τις εξαιρέσεις των TRIPS για λόγους δημόσιας υγείας·
12. επισημαίνει με ανησυχία ότι η διαπραγμάτευση ενός μεγάλου φάσματος επενδύσεων θα οδηγούσε στην ανάμειξη αποκλειστικών και συντρεχουσών αρμοδιοτήτων·
13. ζητεί την καθιέρωση του όρου «επενδυτής της ΕΕ» που θα υπογράμμιζε, εκφράζοντας το πνεύμα του άρθρου 207 ΣΛΕΕ, τη σημασία της προώθησης των επενδυτών από όλα τα κράτη μέλη με ίσους όρους, εξασφαλίζοντάς τους ισότιμες συνθήκες λειτουργίας και προστασίας των επενδύσεών τους·
14. υπενθυμίζει ότι η καθιερωμένη ΔΣΕ των κρατών μελών της ΕΕ χρησιμοποιεί έναν ευρύ ορισμό του «αλλοδαπού επενδυτή»· ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει σε ποιες

περιπτώσεις αυτό έχει οδηγήσει σε καταχρηστικές πρακτικές· καλεί την Επιτροπή να παράσχει σαφή ορισμό του αλλοδαπού επενδυτή με βάση την αξιολόγηση αυτή και τον τελευταίο ορισμό αναφοράς του ΟΟΣΑ για τις FDI·

Προστασία των επενδυτών

15. υπογραμμίζει ότι η προστασία όλων των επενδυτών της ΕΕ θα πρέπει να παραμείνει πρώτη προτεραιότητα των συμφωνιών επενδύσεων·
16. επισημαίνει ότι οι διαπραγματεύσεις για τις ΔΣΕ συνιστούν χρονοβόρα διαδικασία· καλεί την Επιτροπή να διαθέσει ανθρώπινους και υλικούς πόρους στη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνιών επενδύσεων της ΕΕ·
17. θεωρεί ότι το αίτημα που εκφράστηκε από το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του σχετικά με την ανακοίνωση – ότι δηλαδή το νέο ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο δεν θα πρέπει να έχει αρνητική επίπτωση στην προστασία των επενδυτών και στις εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμφωνιών – θα ενείχε τον κίνδυνο να προσβάλλεται οποιαδήποτε νέα συμφωνία και να απειληθεί η απαραίτητη ισορροπία μεταξύ προστασίας των επενδυτών και προστασίας της ρυθμιστικής αρμοδιότητας σε μια εποχή αυξημένων ξένων επενδύσεων· θεωρεί, επιπλέον, ότι μια τέτοια διατύπωση του κριτηρίου αξιολόγησης μπορεί να είναι αντίθετη προς το νόημα και το πνεύμα του άρθρου 207 ΣΛΕΕ·
18. πιστεύει ότι η ανάγκη να καθορισθούν βέλτιστες πρακτικές, την οποία επισημαίνει και το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του, αποτελεί μια πιο λογική και αποτελεσματική εναλλακτική λύση, στη βάση της οποίας θα μπορούσε να αναπτυχθεί μια συνεπής ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα των επενδύσεων·
19. θεωρεί ότι οι μελλοντικές συμφωνίες επενδύσεων που θα συναφθούν από την ΕΕ θα πρέπει να βασίζονται στις βέλτιστες πρακτικές από την εμπειρία των κρατών μελών και να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα πρότυπα:
 - απουσία διακρίσεων (εθνική μεταχείριση και περισσότερο ευνοούμενη χώρα - MFN), με ακριβέστερη διατύπωση του ορισμού, ο οποίος να αναφέρει ότι οι αλλοδαποί και οι ημεδαποί επενδυτές πρέπει να λειτουργούν 'υπό παρόμοιες συνθήκες' και να επιτρέπει κάποια ευελιξία στη ρήτρα MFN ώστε να μην εμποδίζονται οι διαδικασίες περιφερειακής ολοκλήρωσης στις αναπτυσσόμενες χώρες·
 - δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση, που θα καθορίζεται με βάση το επίπεδο μεταχείρισης που θεσπίζεται από το διεθνές εθνικό δίκαιο,
 - προστασία από την άμεσα και έμμεση απαλλοτρίωση, με έναν ορισμό που να εξασφαλίζει σαφή και δίκαιη ισορροπία μεταξύ στόχων δημόσιου συμφέροντος και ιδιωτικών συμφερόντων και να επιτρέπει επαρκή αποζημίωση αναλόγως της ζημίας που επέρχεται σε περίπτωση αθέμιτης απαλλοτρίωσης·
20. καλεί την Επιτροπή να εκτιμήσει τον δυνητικό αντίκτυπο από την ενσωμάτωση μιας προστατευτικής ρήτρας στις μελλοντικές ευρωπαϊκές συμφωνίες επενδύσεων και να

υποβάλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο·

21. καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει την αμοιβαιότητα, όταν διαπραγματεύεται την πρόσβαση σε αγορά με τους κυριότερους ανεπτυγμένους εμπορικούς εταίρους της και τις κυριότερες αναδυόμενες οικονομίες, δίνοντας παράλληλα ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη εξαίρεσης ευαίσθητων τομέων καθώς και διατήρησης της ασυμμετρίας στις εμπορικές σχέσεις της ΕΕ με τις αναπτυσσόμενες χώρες·
22. επισημαίνει ότι η αναμενόμενη βελτίωση της ασφάλειας θα βοηθήσει τις ΜΜΕ να επενδύσουν στο εξωτερικό και σημειώνει ότι στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εισακουστούν οι απόψεις των ΜΜΕ κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων·

Προστασία του δικαιώματος ρυθμιστικής παρέμβασης

23. υπογραμμίζει ότι οι μελλοντικές συμφωνίες επενδύσεων που θα συναφθούν από την ΕΕ θα πρέπει να σέβονται τη δυνατότητα για δημόσιες παρεμβάσεις·
24. εκφράζει την ιδιαίτερη ανησυχία του σε ότι αφορά το επίπεδο διακριτικής ευχέρειας των διεθνών διαιτητών να προβαίνουν σε ευρεία ερμηνεία των ρητρών προστασίας των επενδυτών, γεγονός που οδηγεί στο να αποκλείονται με τον τρόπο αυτό θεμιτές δημόσιες ρυθμίσεις· καλεί την Επιτροπή να παράσχει σαφείς ορισμούς προτύπων προστασίας των επενδυτών με σκοπό να αποφευχθούν παρόμοια προβλήματα στις νέες συμφωνίες επενδύσεων·
25. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει σε όλες τις μελλοντικές συμφωνίες ειδικές ρήτρες που θα καθορίζουν το δικαίωμα των συμβαλλομένων μερών της συμφωνίας να προβαίνουν σε ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, στους τομείς της προστασίας της εθνικής ασφάλειας, του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των καταναλωτών, της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτιστικής ποικιλομορφίας·
26. υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αποφασίζει κατά περίπτωση για τους τομείς που δεν θα καλύπτονται από μελλοντικές συμφωνίες, π.χ. ευαίσθητους τομείς όπως ο πολιτισμός, η παιδεία, η δημόσια υγεία, καθώς και οι τομείς οι οποίοι είναι, από στρατηγικής απόψεως, σημαντικοί για την εθνική άμυνα, και καλεί την Επιτροπή να ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εντολή που της έχει χορηγηθεί σε κάθε περίπτωση· επισημαίνει ότι η ΕΕ θα πρέπει επίσης να έχει επίγνωση των ανησυχιών των εταίρων της από τις αναπτυσσόμενες χώρες και δεν θα πρέπει να ζητά περισσότερη ελευθέρωση εάν μια χώρα θεωρεί αναγκαίο για την ανάπτυξή της να προστατεύσει ορισμένους τομείς, και ιδίως τις δημόσιες υπηρεσίες·

Ενσωμάτωση κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων

27. τονίζει ότι η μελλοντική πολιτική της ΕΕ θα πρέπει επίσης να προωθή τις επενδύσεις που είναι βιώσιμες, σέβονται το περιβάλλον (ιδίως στο πλαίσιο των εξορυκτικών βιομηχανιών) και ενθαρρύνουν καλής ποιότητας συνθήκες εργασίας στις επιχειρήσεις στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει, σε όλες τις μελλοντικές συμφωνίες, μια αναφορά στις ενημερωμένες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις·
28. επαναλαμβάνει, σε σχέση με τα κεφάλαια που αφορούν επενδύσεις στις ευρύτερου περιεχομένου συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών, το αίτημά του για ενσωμάτωση ρήτρας όσον αφορά την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων, καθώς επίσης κοινωνικών και περιβαλλοντικών ρητρών σε κάθε συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών που υπογράφεται από την ΕΕ·
29. ζητά να εξετάσει η Επιτροπή πώς έχουν συμπεριληφθεί παρόμοιες ρήτρες σε ΔΣΕ των κρατών μελών και πώς θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνονται και στις μελλοντικές αυτοτελείς συμφωνίες επενδύσεων·
30. χαιρετίζει το γεγονός ότι ορισμένες ΔΣΕ ήδη περιέχουν ρήτρα η οποία εμποδίζει την αποδυνάμωση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων, και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την ενσωμάτωση παρόμοιας ρήτρας στις μελλοντικές της συμφωνίες·

Μηχανισμός επίλυσης διαφορών και ευθύνη της ΕΕ

31. εκφράζει την άποψη ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σημαντικές αλλαγές στο σημερινό καθεστώς επίλυσης διαφορών, με σκοπό να συμπεριληφθεί μεγαλύτερη διαφάνεια, η δυνατότητα για τα μέρη να υποβάλλουν έφεση, η υποχρέωση να εξαντληθούν τα τοπικά ένδικα μέσα όταν είναι αρκετά αξιόπιστα για την εγγύηση δίκαιης δίκης, η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί το μέσο των φιλικών υπομνημάτων (*amicus curiae*) και η υποχρέωση να επιλεγεί ένας μόνος τρόπος για τη διαδικασία διαιτησίας μεταξύ επενδυτή και κράτους·
32. θεωρεί ότι, παράλληλα με τη διαδικασία επίλυσης διαφορών μεταξύ κρατών, πρέπει να εφαρμόζεται και η διαδικασία επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτή και κράτους, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια ευρεία προστασία των επενδύσεων·
33. γνωρίζει ότι η ΕΕ δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το υφιστάμενο Διεθνές Κέντρο Διακανονισμού Διαφορών από Επενδύσεις (ICSID) και την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) ως μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, εφόσον η ΕΕ δεν είναι μέλος καμίας από αυτές τις οργανώσεις· καλεί την ΕΕ να συμπεριλάβει ένα κεφάλαιο για την επίλυση διαφορών σε κάθε νέα επενδυτική συμφωνία της ΕΕ, σύμφωνα με τις μεταρρυθμίσεις που προτείνονται στο παρόν ψήφισμα· ζητεί η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν την ευθύνη τους ως σημαντικοί διεθνείς παράγοντες με σκοπό την επίτευξη των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων των κανόνων του ICSID και της UNCITRAL·
34. καλεί την Επιτροπή να προτείνει λύσεις που θα δίνουν τη δυνατότητα στις ΜΜΕ να

χρηματοδοτούν ευχερέστερα το υψηλό κόστος των διαδικασιών επίλυσης διαφορών·

35. καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει, όσο το δυνατόν ταχύτερα, έναν κανονισμό σχετικά με τον τρόπο με τον οποίον πρέπει να επιμερίζονται οι ευθύνες μεταξύ ενωσιακού και εθνικού επιπέδου, ιδίως από χρηματοοικονομική άποψη, σε περίπτωση που η ΕΕ χάσει μια υπόθεση σε διεθνές διαιτητικό όργανο·

Επιλογή εταίρων και αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου

36. προσυπογράφει την αρχή ότι εταίροι για μελλοντικές συμφωνίες επενδύσεων της ΕΕ πρέπει να είναι, κατά προτεραιότητα, χώρες που έχουν μεγάλο δυναμικό από απόψεως αγοράς, αλλά όπου οι ξένες επενδύσεις χρειάζονται καλύτερη προστασία·
37. σημειώνει ότι ο επενδυτικός κίνδυνος είναι γενικά μεγαλύτερος στις αναπτυσσόμενες και στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και ότι η ισχυρή και αποτελεσματική προστασία των επενδυτών με τη μορφή συνθηκών για τις επενδύσεις είναι καίρια για την προστασία των ευρωπαϊών επενδυτών και μπορεί να βελτιώσει τη διακυβέρνηση, δημιουργώντας έτσι το σταθερό περιβάλλον που χρειάζεται για την αύξηση των FDI προς αυτές τις χώρες· επισημαίνει ότι οι συμφωνίες επενδύσεων, προκειμένου να καταστούν επωφελέστερες για τις χώρες αυτές, πρέπει επίσης να βασίζονται στις υποχρεώσεις των επενδυτών για συμμόρφωση προς τα πρότυπα ανθρώπινων δικαιωμάτων και καταπολέμησης της διαφθοράς, ως τμήμα μιας ευρύτερης εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών με στόχο τη μείωση της φτώχειας· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τους βιώσιμους μελλοντικούς εταίρους βασιζόμενη στις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών όσον αφορά τις ΔΣΕ·
38. εκφράζει την ανησυχία του διότι οι ξένες άμεσες επενδύσεις στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες είναι εξαιρετικά περιορισμένες και τείνουν να επικεντρώνονται στους φυσικούς πόρους·
39. πιστεύει ότι πρέπει να υποστηριχθούν περισσότερο οι τοπικές επιχειρήσεις των αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως με κίνητρα για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, τη στενότερη συνεργασία και τη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού – τομείς με σημαντικές δυνατότητες σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της μεγέθυνσης των αναπτυσσόμενων χωρών· ενθαρρύνει επίσης τη μεταφορά νέων, πράσινων τεχνολογιών της ΕΕ προς αναπτυσσόμενες χώρες, ως τον καλύτερο τρόπο για την προώθηση της πράσινης και βιώσιμης ανάπτυξης·
40. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τη θέση του Κοινοβουλίου πριν από την έναρξη διαπραγματεύσεων για τις επενδύσεις καθώς και κατά τη διάρκεια αυτών των διαπραγματεύσεων· υπενθυμίζει το περιεχόμενο της συμφωνίας-πλαίσου για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και καλεί την Επιτροπή να καλεί έγκαιρα το Κοινοβούλιο να εκφράσει την άποψή του επί των σχεδίων των διαπραγματευτικών εντολών, έτσι ώστε να του επιτρέπει να διατυπώνει την άποψή του, η οποία θα πρέπει κατόπιν να λαμβάνεται δεόντως υπόψη από την Επιτροπή και το Συμβούλιο·
41. τονίζει ότι είναι σημαντικό να περιληφθεί ο ρόλος των αντιπροσωπειών της EYED στη

στρατηγική για τη μελλοντική επενδυτική πολιτική, αναγνωρίζοντας το δυναμικό τους και την τοπική τεχνογνωσία τους σαν στρατηγικούς πόρους για την επίτευξη των νέων στόχων πολιτικής·

ο

ο ο

42. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, στα κράτη μέλη, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με τα άρθρα 206 και 207 της ΣΛΕΕ, οι άμεσες ξένες επενδύσεις (FDI), εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ. Η εξέλιξη αυτή, η οποία έχει σημαντικές επιπτώσεις αποτελεί μια διπλή πρόκληση τόσο για τη διαχείριση παραπάνω 1 200 διμερών συνθηκών σχετικά με τις επενδύσεις (ΔΣΕ) που έχουν ήδη συναφθεί από τα κράτη μέλη καθώς και για τον ορισμό μιας μελλοντικής ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα των επενδύσεων που θα ανταποκρίνεται στις αναμονές των επενδυτών και των ωφελομένων κρατών, ενώ ταυτόχρονα θα σέβεται τους στόχους εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Ο καθορισμός αυτής της μελλοντικής πολιτικής, που θα ενσωματωθεί στην κοινή εμπορική πολιτική, διέρχεται καταρχάς από μια ανάλυση των πολιτικών στον τομέα των επενδύσεων που είχαν ακολουθηθεί μέχρι σήμερα.

Σε διμερές επίπεδο, περίπου 3 000 ΔΣΕ έχουν υπογραφεί από το 1959. Έχουν συναφθεί κυρίως μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών με σκοπό την εξασφάλιση νομικής και χρηματοπιστωτικής προστασίας στους επενδυτές από τις πρώτες χώρες, βασίζονται δε σε τρεις αρχές: μη ύπαρξη διάκρισης, προστασία των επενδυτών και των επενδύσεών τους, και ύπαρξη νομικού μηχανισμού που εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις εν λόγω αρχές, μέσω διεθνούς διαιτησίας. Όταν, όμως, υποβλήθηκαν οι πρώτες καταγγελίες τη δεκαετία του 90, κατέστη σαφής ένας αριθμός προβλημάτων, κυρίως σε ότι αφορά τη δυνατότητα σύγκρουσης μεταξύ ιδιωτικών συμφερόντων και των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων του κράτους.

Σε πολυμερές και πλειομερές επίπεδο, οι διαπραγματεύσεις για τις επενδύσεις κατέρρευσαν σε επίπεδο ΟΟΣΑ όταν, το 1998, οι συζητήσεις για διεθνή συμφωνία στον τομέα των επενδύσεων (ΠΑ) δεν κατέστη δυνατόν να καταλήξουν σε λύσεις σε ότι αφορά το θέμα της προστασίας των αρμοδιοτήτων του δημόσιου τομέα, ο οποίος κινδύνευε να μην είναι πλέον σε θέση να παρέμβει ανεξάρτητα από τα ιδιωτικά συμφέροντα. Οι διαπραγματεύσεις ξανάρχισαν στον ΠΟΕ το 2004, αλλά διεκόπησαν για άλλη μια φορά μετά από καταγγελίες εκ μέρους των αναπτυσσόμενων χωρών, για τους ίδιους λόγους. Αυτά τα παρελθόντα γεγονότα θα πρέπει να τα ενθυμούμεθα σε κάθε στάδιο του καθορισμού της μελλοντικής ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα των επενδύσεων.

(1) Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

Τα άρθρα 206 και 207 της ΣΛΕΕ αναφέρουν μόνο τις FDI (άμεσες ξένες επενδύσεις) ως αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνουν ένα σχετικό ορισμό που βασίζεται σε τρία κριτήρια: οι FDI θα πρέπει να θεωρούνται ως μακροχρόνιες επενδύσεις, να εκπροσωπούν το λιγότερο 10% του μετοχικού κεφαλαίου/μετοχών της θυγατρικής εταιρείας και να παρέχουν στον επενδυτή διαχειριστικό έλεγχο στις δραστηριότητες της θυγατρικής εταιρείας. Αυτός ο ορισμός είναι σύμφωνος με τους αντίστοιχους του ΔΝΤ και του ΟΟΣΑ και έρχεται σε αντίθεση, κυρίως, με τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, τους τίτλους απαιτήσεων και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ο εισηγητής σας εκφράζει την άποψη ότι όλες οι επενδύσεις δεν απαιτούν το ίδιο υψηλό επίπεδο προστασίας, και ότι π.χ. οι βραχυπρόθεσμες κερδοσκοπικές επενδύσεις δεν απαιτούν

το ίδιο επίπεδο προστασίας όπως οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Ο εισηγητής σας συνιστά ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής των μελλοντικών ευρωπαϊκών συμφωνιών να περιορίζεται μόνο στις FDI.

Εάν τα κράτη μέλη επιλέξουν να δώσουν στην Επιτροπή εντολή να διαπραγματευτεί για σειρά διαφορετικού είδους επενδύσεων, αυτό δημιουργεί κίνδυνο σημαντικών ευρωπαϊκών παραχωρήσεων στον τομέα των επενδύσεων, εφόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση, λόγω της ήδη έντονα ανοικτής οικονομίας της, δεν διαθέτει σχεδόν καμία άλλη δυνατότητα πίεσης στις διεθνείς διαπραγματεύσεις στον τομέα του εμπορίου. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθυμούνται, ότι οι μεικτές συμφωνίες πρέπει να κυρωθούν από όλα τα εθνικά κοινοβούλια, γεγονός που θα προκαλέσει μια ευρύτατη δημόσια συζήτηση.

Τέλος, ένας αριθμός κρατών μελών έχει ήδη προβεί στην επιλογή ευρειών ορισμών στο πλαίσιο των οποίων μια απλή ταχυδρομική διεύθυνση μπορεί να είναι επαρκής για να καθοριστεί η υπηκοότητα της επιχειρήσεως. Αυτή η πρακτική επέτρεψε σε ορισμένες επιχειρήσεις να παρακάμψουν τους εθνικούς νομικούς μηχανισμούς των χωρών τους: χρησιμοποιώντας τα υποκαταστήματά τους ή ξένους επενδυτές, κατέστη δυνατό για αυτές να υποβάλουν καταγγελία κατά των ιδίων χωρών τους χρησιμοποιώντας μια ΔΣΕ που είχε ήδη υπογραφεί από τρίτη χώρα. Επίσης επενδυτές έχουν εκμεταλλευτεί την εν λόγω τεχνική για να επιλέξουν τις πλέον προνομιούχες ΔΣΕ για την υποβολή καταγγελιών. Παρόμοιες τακτικές είναι σαφές ότι δεν πρέπει να επιτρέπονται στο μέλλον.

(2) Προστασία των επενδυτών

Η προστασία των επενδυτών θα πρέπει να παραμείνει η πρώτη προτεραιότητα των συμφωνιών επενδύσεων. Στα συμπεράσματά του επί της ανακοίνωσης, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο δεν θα πρέπει να έχει αρνητική επίπτωση στην προστασία των επενδυτών ή στις εγγυήσεις που τους έχουν χορηγηθεί σήμερα. Παρόμοια περιοριστικά κριτήρια μπορούν να καταστούν ένα πραγματικό εμπόδιο, καθιστώντας αδύνατο για την Επιτροπή να υπογράψει μια συμφωνία η οποία θα είναι αποδεκτή από τα κράτη μέλη. Η ανάγκη να αναγνωριστούν βέλτιστες πρακτικές, γεγονός το οποίο επίσης επισημαίνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, αποτελεί μια λογική και αποτελεσματική εναλλακτική λύση, επειδή στη βάση αυτή μπορεί να αναπτυχθεί μια συνεκτική ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα των επενδύσεων.

Η Επιτροπή διακρίνει μεταξύ εγγυήσεων προστασίας που είναι σχετικές (μη διάκριση) και αυτών που είναι απόλυτες (ισότιμη και δίκαιη αντιμετώπιση, αντιστάθμιση στην περίπτωση απαλλοτρίωσης). Στην περίπτωση των αρχών περί μη διάκρισης, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η μετατόπιση της αρμοδιότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα επιτρέψει μεγαλύτερη συνέπεια και θα δώσει στην Ευρώπη, στις πολυμερείς συζητήσεις για μια παγκόσμια διακυβέρνηση των επενδύσεων, μεγαλύτερο ειδικό βάρος.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την πρόσβαση στην αγορά των κυριότερων εμπορικών εταίρων της, που είναι οι αναπτυγμένες χώρες, είναι επίσης αναγκαίο να υπάρξει εγγύηση αμοιβαιότητας, ενώ ταυτόχρονα να δοθεί προσοχή στο γεγονός ότι θα πρέπει να είναι δυνατή η εξαίρεση ευαίσθητων τομέων καθώς και η διατήρηση ασυμμετρίας στις εμπορικές σχέσεις της ΕΕ με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

(3) Προστασία της δημόσιας αρμοδιότητας

Το θέμα της προστασίας της αρμοδιότητας παρέμβασης του δημοσίου θα είναι κεντρικής σημασίας στον καθορισμό της μελλοντικής πολιτικής στον τομέα των επενδύσεων της ΕΕ. Η εμφάνιση νέων χωρών ως τοπικών και παγκοσμίων δυνάμεων και με ιδιαίτερα ισχυρό δυναμικό επενδύσεων αλλάζει την κλασική άποψη σύμφωνα με την οποία οι μοναδικοί επενδυτές ήταν οι ανεπτυγμένες χώρες, και η ΕΕ θα πρέπει να έχει επίγνωση του γεγονότος ότι και η ίδια χρειάζεται να προστατευθεί από δυναμικά επιθετικές ξένες επενδύσεις.

Πράγματι, ένας αυξημένος αριθμός περιπτώσεων οδήγησαν στο γεγονός το κράτος να εμφανίζεται ως ένοχο έμμεσων απαλλοτριώσεων, λόγω της έγκρισης νέας νομοθεσίας. Ως παράδειγμα θα μπορούσε να αναφερθεί μεταξύ άλλων η Αργεντινή, η οποία κατηγορήθηκε από 3 επιχειρήσεις ότι πάγωσε την τιμή που καταβάλλεται από τους καταναλωτές για το νερό σε συνέχεια της οικονομικής κρίσεως του 2001. Τον Ιούλιο του 2010 μια απόφαση του διεθνούς οργανισμού για τη διευθέτηση διαφορών στον τομέα των επενδύσεων (ICSID) ανέφερε ότι η κυβέρνηση της Αργεντινής είχε παραβεί την αρχή της "ίσης και δίκαιας μεταχείρισης". Η εξήγηση και τα επιχειρήματα της κυβερνήσεως για "ανάγκη λόγω της έκτακτης καταστάσεως" δεν έγιναν δεκτά από τους διαιτητές.

Οι ΗΠΑ και ο Καναδάς, που ήταν μεταξύ των πρώτων κρατών που υπέφεραν λόγω της εξαιρετικά ασαφούς διατύπωσης της συμφωνίας NAFTA, προσάρμοσαν αντίστοιχα τα μοντέλα των ΔΣΕ με σκοπό να περιορίσουν το εύρος ερμηνείας από τις δικαστικές αρχές και να εξασφαλίσουν καλύτερη προστασία της αρμοδιότητας του δημοσίου για παρέμβασή του. Η ΕΕ θα πρέπει ως εκ τούτου να συμπεριλάβει σε όλες τις μελλοντικές συμφωνίες της ειδική ρήτρα που θα καθορίζει το δικαίωμα της ΕΕ και των κρατών μελών να ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, ζητήματα που άπτονται της προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των καταναλωτών, της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτιστικής ποικιλομορφίας.

Επιπλέον, θα πρέπει να καθορίζονται με ιδιαίτερα αυστηρό τρόπο πρότυπα προστασίας με σκοπό να αποφεύγονται καταχρηστικές ερμηνείες από διεθνείς επενδυτές. Ειδικότερα:

- η μη διάκριση (εθνική μεταχείριση, καθεστώς μάλλον ευνοούμενου κράτους) θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση για τη σύγκριση μεταξύ ξένων και εγχώριων επενδυτών, καθορίζοντας την ανάγκη λειτουργίας κάτω από "συγκρίσιμες συνθήκες",
- η θεμιτή και ισότιμη μεταχείριση, που πρέπει να καθορίζεται βάσει της αντιμετώπισης σύμφωνα με το διεθνές εθνικό δίκαιο,
- η προστασία κατά των απαλλοτριώσεων, στο πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να καθορίζεται μια σαφής ισορροπημένη και δίκαια σχέση μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων συμφερόντων.

Παράλληλα, θα πρέπει να εξαιρείται από μελλοντικές συμφωνίες η αποκαλούμενη ρήτρα προστασίας ("umbrella clause"), η οποία επιτρέπει την ενσωμάτωση στο πεδίο εφαρμογής μιας ΔΣΕ όλων των συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου μεταξύ ενός επενδυτή και τη χώρα υπογραφής της ΔΣΕ.

Τέλος, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν έναν κατάλογο τομέων που θα εξαιρούνται από μελλοντικές συμφωνίες: π.χ. , τομείς οι οποίοι είναι από στρατιωτικής απόψεως σημαντικοί για την εθνική άμυνα καθώς και ευαίσθητοι τομείς όπως ο πολιτισμός και η παιδεία. Η Ευρώπη θα πρέπει να έχει επίσης επίγνωση των ανησυχιών των αναπτυσσόμενων εταιρών της και δεν θα πρέπει να ζητάει μεγαλύτερη ελευθέρωση, εάν οι εν

λόγω χώρες εταίροι θεωρούν απαραίτητο για την ανάπτυξη τους να προστατεύσουν ορισμένους τομείς, ειδικότερα τον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών.

(4) Συμπερίληψη κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων

Η μελλοντική πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να προωθεί την επένδυση που είναι αειφόρος, σέβεται το περιβάλλον (ειδικότερα στον τομέα των εξορυκτικών βιομηχανιών) και ενθαρρύνει τις καλές συνθήκες εργασίας στις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ξένες επενδύσεις. Η πρόσφατη μεταρρύθμιση των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την προώθηση υπεύθυνης συμπεριφοράς εκ μέρους των διεθνών επιχειρήσεων θα πρέπει να υποστηριχθεί από την ΕΕ. Κάθε συμφωνία επενδύσεων θα πρέπει ως εκ τούτου να συνοδεύεται από δέσμη κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων, ανεξάρτητα από το γεγονός εάν η ΕΕ διαπραγματεύεται ένα κεφάλαιο για επενδύσεις ως τμήμα γενικότερων διαπραγματεύσεων για μια συμφωνία ελεύθερου εμπορίου ή εάν το διαπραγματεύεται ως μια μεμονωμένη συμφωνία επενδύσεων.

Στην πρώτη περίπτωση θα πρέπει να υπενθυμίσουμε το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να συμπεριλαμβάνεται ρήτρα για την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων σε κάθε συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών που υπογράφεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εν λόγω ρήτρα θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει την υποχρέωση για διαφάνεια και έλεγχο, και τη δυνατότητα για τα θύματα από τη μη τήρηση των εν λόγω διατάξεων να προσφεύγουν στα αρμόδια δικαστήρια. Σε ότι αφορά το περιβάλλον, η ευρωπαϊκή πολιτική θα πρέπει να προστατεύει τη βιοποικιλότητα και να υποστηρίζει τη μεταφορά τεχνολογίας, τη βελτίωση των υποδομών και την ανάπτυξη των ικανοτήτων.

Στην περίπτωση μεμονωμένων συμφωνιών επενδύσεων, θα πρέπει να συμπεριληφθούν κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και να καταστούν δεσμευτικά. Επί του παρόντος, ένας αριθμός ΔΣΕ έχει μια ρήτρα που εμποδίζει την αποδυνάμωση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας με σκοπό να προσελκυστούν επενδύσεις· μια παρόμοια ρήτρα θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται σε όλες τις μελλοντικές συμφωνίες.

(5) Μηχανισμός επίλυσης διαφορών και διεθνής ευθύνη της ΕΕ

Σημαντικές αλλαγές θα πρέπει να πραγματοποιηθούν στο σημερινό καθεστώς επίλυσης διαφορών, που συνήθως λειτουργεί ακολουθώντας τους κανόνες των ICSID και UNCTAD, με σκοπό να συμπεριλάβει πολλά βασικά στοιχεία, όπως η ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια σε ακροάσεις ενώπιον του δικαστηρίου καθώς και όσον αφορά το ίδιο το περιεχόμενο των αποφάσεων, τη δυνατότητα για τα μέρη να υποβάλουν έφεση, την υποχρέωση εξάντλησης των τοπικών ένδικων μέσων (όπου αυτό κρίνεται κατάλληλο) πριν την έναρξη διεθνούς διαιτησίας, τη δυνατότητα χρήσεως υπομνημάτων (*amicus curiae*) και την υποχρέωση να επιλέγεται ένας ενιαίος τόπος διαιτησίας και να αποφεύγεται τοιουτοτρόπως μια διεθνής δυνατότητα "επιλογής δικαστηρίων".

Επιπλέον η ανακοίνωση αναφέρει τη δυνατότητα εισαγωγής ενός συστήματος καταγγελιών που θα πραγματοποιείται από ένα κράτος εναντίον ενός άλλου. Η ευρωπαϊκή πολιτική θα πρέπει να είναι περισσότερο φιλόδοξη και να επιτρέπει και στα συνδικάτα και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να προσφεύγουν στα δικαστήρια - το μοναδικό τρόπο για να εξακριβωθεί εάν τα μέρη τηρούν τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές υποχρεώσεις τους.

Ένα άλλο θέμα είναι η διεθνής ευθύνη της ΕΕ, ειδικότερα από οικονομικής απόψεως: εάν καταδικαστεί η ίδια η ΕΕ ποιος θα φέρει τις οικονομικές επιπτώσεις; Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν και να αντιμετωπίσουν το εν λόγω ζήτημα όσον το δυνατόν ταχύτερα.

(6) Επιλογή εταίρων και αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η Επιτροπή έχει προβεί στη σύνταξη ενός καταλόγου χωρών που θα αποτελέσουν τους προνομιούχους εταίρους: Καναδάς, Κίνα, Ινδία, MERCOSUR, Ρωσία και Σιγκαπούρη. Η εν λόγω επιλογή πραγματοποιήθηκε με βάση δύο κριτήρια: το δυναμικό της αγοράς και την ανάγκη για καλύτερη προστασία των ξένων επενδύσεων.

Η Επιτροπή έχει επίσης αναφέρει ότι δεν προτίθεται να έχει ένα τυποποιημένο μοντέλο το οποίο θα εφαρμόζεται με ταυτόσημο τρόπο σε όλους τους εμπορικούς εταίρους. Παρά το γεγονός ότι αυτός ο τρόπος προσέγγισης δικαιολογείται από την ανάγκη προσαρμογής στην εκάστοτε ειδική κατάσταση κάθε εταίρου, δεν θα πρέπει ποτέ να οδηγήσει στην επιλεκτική χρήση μεταξύ των βασικών στοιχείων που καθορίζονται στα προηγούμενα κεφάλαια.

Συμπερασματικά, ο εισηγητής πιστεύει ότι είναι ουσιώδες η άποψη του Κοινοβουλίου για το μέλλον της πολιτικής σε θέματα επενδύσεων να γίνει κατανοητή και να ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή και το Συμβούλιο πριν αρχίσουν διαπραγματεύσεις για το κεφάλαιο των επενδύσεων με τον Καναδά, την Ινδία και τη Σιγκαπούρη που είναι οι πρώτοι εταίροι. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν θα πρέπει να υποβάλει το σχέδιο διαπραγματευτικής εντολής της στο Συμβούλιο πριν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το ψήφισμά του. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει ότι οι νέες εξουσίες του, δυνάμει της Συνθήκης της Λισαβόνας και της συμφωνίας πλαίσιο μεταξύ της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τηρούνται πλήρως, και ότι, ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, θα του διαβιβασθούν έγκαιρα οι διαπραγματευτικές εντολές ώστε να είναι σε θέση να εκφράσει την άποψή του, η οποία θα πρέπει στη συνέχεια να ληφθεί δεόντως υπόψη από την Επιτροπή και το Συμβούλιο.

8.2.2011

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

προς την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με τη μελλοντική πολιτική διεθνών επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(2010/2203 (INI))

Εισηγητής: Bill Newton Dunn

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. θεωρεί ότι οι επενδύσεις μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και την απασχόληση, όχι μόνο στην ΕΕ αλλά και στις αναπτυσσόμενες χώρες, εφόσον οι επενδυτές συμβάλλουν στους αναπτυξιακούς στόχους των κρατών υποδοχής, π.χ. στηρίζοντας την τοπική οικονομία μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας και χρησιμοποιώντας τοπικό εργατικό δυναμικό και εισροές·
2. επισημαίνει ότι η μελλοντική επενδυτική πολιτική της ΕΕ έναντι των αναπτυσσόμενων χωρών πρέπει να δίνει μεγάλη σημασία στην ενίσχυση των επενδυτικών ροών που δημιουργούν αξιοπρεπή απασχόληση και μειώνουν τη φτώχεια·
3. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι ξένες άμεσες επενδύσεις σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες είναι εξαιρετικά περιορισμένες και τείνουν να επικεντρώνονται στους φυσικούς πόρους·
4. τονίζει ότι η δικαιοσύνη στις επενδυτικές συμφωνίες συνεπάγεται το να μπορούν οι αναπτυσσόμενες χώρες να αντιμετωπίζουν διαφορετικά τις επενδύσεις αναλόγως της συμβολής τους στην επίτευξη αναπτυξιακών στόχων·
5. πιστεύει επίσης ότι, δεδομένων των υγιών δεικτών ανάπτυξης και των σημαντικών δυνατοτήτων πολλών αναπτυσσόμενων εθνών, πολλά εκ των οποίων απολαμβάνουν μακροχρόνιες προνομιούχες σχέσεις με την ΕΕ, οι προτεινόμενες βελτιώσεις στην επενδυτική πολιτική, σε συνδυασμό με μια αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία, μπορούν να αποδειχθούν εξαιρετικά ωφέλιμες τόσο για την οικονομία της ΕΕ όσο και για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες·

6. επισημαίνει ότι ο επενδυτικός κίνδυνος είναι γενικά υψηλότερος στις αναπτυσσόμενες χώρες και ότι η καλή διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και η διαφάνεια αποτελούν τις βασικές αρχές για ισχυρή και αποτελεσματική προστασία των επενδυτών· θεωρεί ότι η αύξηση των επενδύσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι σημαντική για την ανάπτυξη και ότι οι επενδυτικές συμφωνίες μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση της διακυβέρνησης και να φέρουν το σταθερό, ασφαλές περιβάλλον που χρειάζεται για την ενθάρρυνση των άμεσων ξένων επενδύσεων· πιστεύει, ωστόσο, ότι κάτι τέτοιο είναι δυνατόν στο πλαίσιο ενός επενδυτικού περιβάλλοντος βασισμένου όχι μόνο στα δικαιώματα αλλά και στις υποχρεώσεις των επενδυτών, ως τμήμα μιας ευρύτερης εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των αναπτυσσομένων χωρών με στόχο τη μείωση της φτώχειας, σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις για τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας· θεωρεί ότι, προς τον σκοπό αυτό, οι επενδυτικές συμφωνίες της ΕΕ πρέπει να περιέχουν διατάξεις που να επιβάλλουν στη χώρα υποδοχής υποχρεώσεις για προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, της μεταφοράς τεχνολογίας και της καταπολέμησης της διαφθοράς, και στους επενδυτές υποχρεώσεις που σχετίζονται με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των εργασιακών δικαιωμάτων και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης·
7. καλεί την Επιτροπή να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στις αναπτυσσόμενες χώρες ως δυνητικούς επενδυτικούς εταίρους· σημειώνει επίσης ότι πρωταρχικό μέλημα της Επιτροπής είναι να χαράζει μια επενδυτική πολιτική της ΕΕ που να αντικατοπτρίζει το στόχο της επίτευξης της μέγιστης δυνατής προστασίας για τους επενδυτές της ΕΕ· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεώνει την ΕΕ να εφαρμόζει τη συνοχή των πολιτικών για την ανάπτυξη, δηλαδή "να λαμβάνει υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη κατά την εφαρμογή πολιτικών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες"¹·
8. προειδοποιεί για τον κίνδυνο ανάπτυξης μιας πολιτικής διπλών προτύπων σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταιρειών· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει ενεργώς την εταιρική κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη (βάσει διεθνών προτύπων όπως οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και το παγκόσμιο συμβόλαιο των Ηνωμένων Εθνών), προκειμένου να επιτρέψει την αποτελεσματική παρακολούθηση της επίπτωσης – κοινωνικής και περιβαλλοντικής, καθώς και όσον αφορά το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων – των δραστηριοτήτων των διεθνικών επιχειρήσεων και των θυγατρικών τους στις αναπτυσσόμενες χώρες· επισημαίνει ότι η προσέγγιση της Επιτροπής, που βασίζεται στην ιδέα των υποχρεώσεων των εταιρειών, δεν πρέπει να είναι νομικά δεσμευτική αλλά να παραμείνει προαιρετική στο πλαίσιο ενός κώδικα συμπεριφοράς· θεωρεί ότι οι εταιρείες πρέπει να υποχρεωθούν να σέβονται το διεθνές και το εγχώριο δίκαιο, πρέπει να λογοδοτούν όταν αποκαλύπτεται ότι το έχουν παραβιάσει, και πρέπει να δημοσιεύουν ενημερωμένες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης έλλειψης προόδου·
9. τονίζει τη σημασία της διασφάλισης ότι οι επενδυτικές συμφωνίες συνάδουν με όλες τις άλλες πολιτικές που επηρεάζουν τις αναπτυσσόμενες χώρες και ότι, κατά συνέπεια, περιέχουν ρήτρες περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητας των φύλων, περιβάλλοντος, αξιοπρεπούς εργασίας, διαφάνειας και καταπολέμησης των παράνομων διακινήσεων

¹ Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 208.

κεφαλαίου· θεωρεί επίσης ότι οι συμφωνίες της ΕΕ θα πρέπει να βελτιώνουν το μοντέλο που παρέχουν οι υπάρχουσες διμερείς επενδυτικές συμφωνίες των κρατών μελών, διευρύνοντας τους στόχους (ώστε να συμπεριλάβουν και την αειφόρο ανάπτυξη), περιέχοντας πιο ακριβείς διατάξεις (ιδίως ως προς τον ορισμό των άμεσων ξένων επενδύσεων και της έμμεσης απαλλοτριώσης), θέτοντας περιορισμούς (ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος των διακινήσεων κεφαλαίου), και προσθέτοντας υποχρεώσεις για τους επενδυτές και τις κυβερνήσεις των χωρών υποδοχής·

10. επισημαίνει ότι πρέπει να βρεθεί ισορροπία μεταξύ του στόχου της προαγωγής της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ μέσω της πρόσβασης σε αγορές και της προστασίας των επενδύσεων και του να επιτρέπεται στις αναπτυσσόμενες χώρες να προβαίνουν σε ρυθμίσεις με στόχο την επιδίωξη των δικών τους αναπτυξιακών προγραμμάτων·
11. τονίζει την ανάγκη για ισχυρότερες διατάξεις προώθησης των επενδύσεων σε επενδυτικές συμφωνίες, όποτε αφορούν αναπτυσσόμενες χώρες·
12. καλεί την ΕΕ να τηρήσει τις δεσμεύσεις της όσον αφορά τη βοήθεια για το εμπόριο και να εντείνει την υποστήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την καλή διακυβέρνηση, εστιάζοντας ιδίως στα κοινοβούλια, το δικαστικό σώμα, τις υποδομές, την ενίσχυση των φορολογικών συστημάτων, καθώς και την προώθηση της πρόσβασης στο κεφάλαιο και τη μικροχρηματοδότηση, περιλαμβανομένης της μη κερδοσκοπικής μικροχρηματοδότησης, στις αναπτυσσόμενες χώρες, σύμφωνα με την πρόσφατα εκδοθείσα Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής για την αναπτυξιακή πολιτική, έτσι ώστε οι αναπτυσσόμενες χώρες να γίνουν πιο ελκυστικοί χώροι για τις ξένες επενδύσεις και να βοηθηθούν ώστε να βελτιωθεί η ικανότητά τους να διαχειρίζονται τέτοιες επενδύσεις·
13. πιστεύει ότι η επενδυτική πολιτική της ΕΕ πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές μεταξύ των χωρών μεσαίου και χαμηλού εισοδήματος και να επιδιώξει ιδίως την ενθάρρυνση της ευελιξίας ως προς τις ξένες επενδύσεις σε αναπτυσσόμενες χώρες σε δραστηριότητες και τομείς με σαφή και σημαντικό αντίκτυπο στην αειφόρο ανάπτυξη, οι οποίες μπορεί διαφορετικά να μην προσέλκυαν επενδύσεις λόγω των συνεπαγόμενων κινδύνων· πιστεύει ότι πρέπει να υποστηριχθούν περισσότερο οι τοπικές επιχειρήσεις, ιδίως με κίνητρα για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, τη στενότερη συνεργασία και τη βελτίωση των ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού, τομείς σημαντικού δυναμικού σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της μεγέθυνσης των αναπτυσσομένων χωρών·
14. ενθαρρύνει επίσης τη μεταφορά νέων πράσινων τεχνολογιών της ΕΕ προς αναπτυσσόμενες χώρες, ως τον καλύτερο τρόπο για την προώθηση της πράσινης και αειφόρου ανάπτυξης·
15. επισημαίνει ότι η βιομηχανική ανάπτυξη έχει τεράστιες δυνατότητες μετασχηματισμού των εθνικών οικονομιών και, σε αντίθεση προς τις γεωργικές εξαγωγές ή την εξόρυξη φυσικών πόρων που εκθέτουν τις οικονομίες σε κλυδωνισμούς, έχει περισσότερες πιθανότητες να προσφέρει ευρύτερο πεδίο μακροπρόθεσμης ανάπτυξης της παραγωγικότητας· καλεί επομένως τις αναπτυσσόμενες χώρες να αντιμετωπίσουν το θέμα αυτό διαμορφώνοντας και εφαρμόζοντας πολιτικές εκβιομηχάνισης με ειδική έμφαση στην ειδικευση της μεταποιητικής βιομηχανίας και στην οικοδόμηση εμπορικών ικανοτήτων·

16. αναγνωρίζει τη σημασία των ίσων όρων ανταγωνισμού στις επενδυτικές σχέσεις αλλά θεωρεί ότι η αμοιβαιότητα ίσως χρειαστεί να τροποποιηθεί σε κάποιες περιπτώσεις, καθώς υπάρχουν τεράστιες ανισότητες μεταξύ πολλών εύθραυστων αναπτυσσόμενων οικονομιών και των οικονομιών των κρατών της ΕΕ·
17. καλεί την ΕΕ να σεβαστεί την αυτεξούσια χάραξη οικονομικών στρατηγικών των αναπτυσσόμενων χωρών και να συνεργαστεί μαζί τους για την κατάρτιση επενδυτικών συμφωνιών αμοιβαίως επωφελών, ακόμη και εάν αυτό σημαίνει τη χρήση διαφορετικού μοντέλου διμερών επενδυτικών συνθηκών· τονίζει ότι οι συμφωνίες αυτές πρέπει να παρέχουν την απαραίτητη ευελιξία στις αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε αυτές να μπορούν να συγκεντρώνουν τις επενδύσεις στους τομείς που είναι σημαντικότεροι για τις ίδιες και που μπορούν να αποφέρουν βιώσιμη ανάπτυξη·
18. τονίζει την προστιθέμενη αξία μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης επενδυτικής πολιτικής της ΕΕ· πιστεύει ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες θα επωφελούνταν σημαντικά με το να έχουν την ΕΕ ως βασικό συνομιλητή για επενδυτικές συμφωνίες, αντί να βασίζονται σε πολλαπλές συμφωνίες με τα επιμέρους κράτη μέλη, υπό τον όρο ότι η επενδυτική πολιτική της ΕΕ θα βρει την ορθή ισορροπία ανάμεσα στο στόχο της προστασίας των επενδυτών και στους αναπτυξιακούς στόχους των χωρών υποδοχής· θεωρεί, συνεπώς, σημαντικό να προσδιοριστεί η κατάλληλη προθεσμία για την αντικατάσταση των διμερών συμφωνιών των κρατών μελών με συμφωνίες σε επίπεδο ΕΕ· θεωρεί ότι η επενδυτική πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει ισχυρές διατάξεις περί διαφάνειας, ιδίως σε σχέση με τους κανόνες διαιτησίας, και να υποχρεώνει τους επενδυτές να εξαντλούν τα εγχώρια μέσα προτού στραφούν στη διεθνή διαιτησία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	7.2.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 24 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Thijs Berman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Ελένη Θεοχάρους, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Κρίτων Αρσένης, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Santiago Fisas Ayxela, Emma McClarkin, Csaba Óry, Åsa Westlund
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ.2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andres Perello Rodriguez, Teresa Riera Madurell

02.3.2011

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

προς την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με τη μελλοντική πολιτική διεθνών επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010/2203 (INI))

Εισηγητής: David Casa

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων καλεί την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπογραμμίζει ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει σαφής ορισμός των ΑΞΕ· επισημαίνει ότι το τρέχον πλαίσιο επενδύσεων χαρακτηρίζεται από χαμηλή προβλεψιμότητα όσον αφορά την ερμηνεία των Συνθηκών και από δαπανηρές διαδικασίες διαιτησίας οι οποίες στερούνται διαδικαστικών εγγυήσεων· επισημαίνει επίσης ότι η ροή των κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ και αναπτυσσόμενων χωρών είναι αμφίδρομη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την εξέταση κάποιου ευρωπαϊκού πλαισίου επενδύσεων·
2. αναγνωρίζει ότι, λόγω της ΣΛΕΕ, οι άμεσες ξένες επενδύσεις εμπίπτουν πλέον στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· είναι της άποψης ότι το Κοινοβούλιο πρέπει να συμμετέχει ικανοποιητικά στη διαμόρφωση της μελλοντικής επενδυτικής πολιτικής· αυτό απαιτεί κατάλληλη διαβούλευση των εντολών για επικείμενες διαπραγματεύσεις καθώς και τακτική και περιεκτική ενημέρωση για την κατάσταση των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων·
3. διαπιστώνει ότι η ΕΕ αποτελεί ένα σημαντικό οικονομικό συνασπισμό, ο οποίος διαθέτει πολύ μεγάλο διαπραγματευτικό βάρος και, κατά συνέπεια, για τη σύναψη περισσότερο ισόρροπων συμφωνιών με τους οικονομικούς της εταίρους, η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνεται, κατά περίπτωση, να διαπραγματεύεται με περιφερειακές οικονομικές και εμπορικές ζώνες μάλλον παρά με μεμονωμένες χώρες· θεωρεί ότι μια κοινή πολιτική για τις επενδύσεις μπορεί να ανταποκριθεί στις προσδοκίες τόσο των επενδυτών όσο και των ενδιαφερομένων κρατών και μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας

της ΕΕ και της αντίστοιχης επιχειρηματικότητας για την αύξηση της απασχόλησης·

4. επισημαίνει την ανάγκη για ένα συντονισμένο ευρωπαϊκό πλαίσιο, το οποίο θα σκοπεύει στην παροχή ασφάλειας και, ει δυνατόν, να ενθαρρύνει την προώθηση των αρχών και των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· σημειώνει το προβλεπόμενο θετικό βήμα της μετάβασης από τις ΒΙΤ μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών σε ΒΙΤ μεταξύ ΕΕ και τρίτων χωρών και ότι θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή κάποιο μεταβατικό σύστημα κατά τη διάρκεια της εν λόγω μετάβασης προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο επενδύσεων, έως ότου τεθεί σε ισχύ ένα μόνιμο πλαίσιο·
5. επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη είναι ανένδοτα όσον αφορά την έγκριση της αντικατάστασης των υπαρχουσών ΒΙΤ, εάν οι νέες ΒΙΤ βασίζονται σε ίσους ή ανώτερους όρους· θα πρέπει να διασφαλισθεί οι νέες ΒΙΤ να μην είναι ασυνεπείς με τις αρχές της ΕΕ, όπως ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· θεωρεί ότι αυτές οι ΒΙΤ θα πρέπει να βασίζονται στις "βέλτιστες πρακτικές" των κρατών μελών·
6. επισημαίνει ότι οι διαπραγματεύσεις για τις ΒΙΤ συνιστούν χρονοβόρα διαδικασία·
7. επισημαίνει ότι η επίλυση διαφορών και η διαιτησία είναι χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες και ότι υπάρχει σημαντική έλλειψη διαφάνειας των εν λόγω διαδικασιών·
8. ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι μεταβατικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν δημιουργούν περιττά και δυσανάλογα εμπόδια στα κράτη μέλη και δεν βλάπτουν ασκόπως τη διαπραγματευτική τους ικανότητα·
9. αναγνωρίζει τη ζωτική σημασία ενός ασφαλούς νομικού πλαισίου που θα προστατεύει τους επενδυτές και τις επενδύσεις τους μέσω διασφαλίσεων πριν και μετά την επένδυση, αποτελεσματικής προστασίας των επενδύσεων, μηχανισμών δικαστικής προστασίας ενώπιον των διεθνών δικαστικών αρχών και αποτελεσματικών μηχανισμών για την επίλυση των διαφορών, ακόμη και μεταξύ κρατών και επενδυτών από άλλα κράτη· θεωρεί σημαντικό να ρυθμιστεί, μεταξύ των άλλων, η ευθύνη καθώς και η δυνατότητα καταλογισμού των προβλεπόμενων προστίμων· ζητεί να ληφθούν όλα αυτά υπόψη κατά τη δημιουργία του πλαισίου έτσι ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή ασφάλεια όσον αφορά τόσο τις ισχύουσες ΒΙΤ όσο και εκείνες που πρόκειται να συναφθούν·
10. επισημαίνει ότι η αναμενόμενη βελτίωση της ασφάλειας θα βοηθήσει τις ΜΜΕ να επενδύσουν στο εξωτερικό και σημειώνει ότι στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εισακουστούν οι απόψεις των ΜΜΕ κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων·
11. επισημαίνει ότι παραδοσιακά υπάρχει η τάση κατά τη σύνταξη ΒΙΤ να χρησιμοποιούνται αόριστες διατυπώσεις οι οποίες επιδέχονται πολλών ερμηνειών και ζητεί από την Επιτροπή να εκδώσει μια μη δεσμευτικού χαρακτήρα καθοδήγηση το συντομότερο δυνατό, π.χ. με την μορφή ενός προτύπου ΒΙΤ η οποία να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη έτσι ώστε να ενισχυθεί η βεβαιότητα και η συνέπεια. Θεωρεί ότι η ταχεία μετάβαση προς την ευρωπαϊκή διεθνή επενδυτική πολιτική θα μειώσει την αβεβαιότητα και την ασυνέπεια·
12. επισημαίνει ότι οι μελλοντικές περί επενδύσεων συνθήκες της ΕΕ πρέπει να επιδιώξουν, κατά το δυνατόν, την προώθηση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ,

συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν σχέση με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων·

13. θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να διευκολύνει στο μέλλον «βιώσιμες» επενδύσεις τόσο στο περιβαλλοντικό όσο και στο κοινωνικό πεδίο, μεταξύ άλλων, βάσει των πρόσφατων ρυθμίσεων του ΟΟΣΑ·
14. εκτιμά ευνοϊκά τη χρήση διακρατικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	28.2.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 28 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Νικόλαος Χουντής, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sylvie Goulard, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Ρόδη Κράτσα-Τσαγκαροπούλου, Philippe Lamberts, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Ivari Padar, Άννυ Ποδηματά, Antolín Sánchez Presedo, Edward Scicluna, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Corien Wortmann-Kool
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Thijs Berman, David Casa, Sari Essayah, Robert Goebbels, Carl Haglund, Gianluca Susta

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.3.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 20 -: 0 0: 8
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Kader Arif, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Catherine Bearder, George Sabin Cutaș, Béla Glattfelder, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Miloslav Ransdorf, Carl Schlyter, Michael Theurer, Inese Vaidere, Jarosław Leszek Wałęsa